

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/64/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118218133
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Kohút
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118218133.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Kohúta a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Anny Ilčinovej, v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, právne zastúpený JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 37927795, proti žalovanému: R. U., W.. XX.X.XXXX, F. T. J. XXXX/X, XXX XX L., právne zastúpený JUDr. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, 010 01 Žilina, IČO: 42350026, o zaplatenie 181,44 eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8Csp/238/2018-83 zo dňa 5.6.2019, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie v jeho napadnutej časti výroku I., ktorým žalobe čiastočne vyhovel a výroku III. o náhrade trov konania.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozhodol takto:

„I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 65,03 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 65,03 € od 5.3.2016 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalobca je p o v i n n ý nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 28 % s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že právny predchodca žalobcu (U.F., E..L..) sa žalobou doručenou súdu dňa 17.12.2018 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 181,44 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 5.3.2016 do zaplatenia a náhrady trov konania.

3. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 7.4.2014 ako veriteľ uzavrel so žalovaným ako dlžníkom Zmluvu o pôžičke evid. č. XXXXXXXX (ďalej aj „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 500,- € na kúpu spotrebného tovaru, ktorú sa žalovaný zaviazal splatiť formou 65. pravidelných mesačných splátok vo výške 10,29 €. Žalovaný uhradil sumu vo výške 434,97 €.

4. Keďže žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku, resp. neuhradil jednotlivé splátky riadne a včas v súlade so Zmluvou a podmienkami k Zmluve, právny predchodca žalobcu listom - predžalobnou upomienkou zo dňa 30.12.2015 vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok a upozornil

ho na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti celého úveru. Nakoľko žalovaný dlh neuhradil, právny predchodca žalobcu dňa 19.2.2016 úver zosplatnil. Do podania žaloby žalovaný dlžné splátky neuhradil.

5. Právny predchodca žalobcu v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 22.1.2019 vzal žalobu späť v časti týkajúcej nákladov spojených s vymáhaním pohľadávky vo výške 29,44 €. Predmetom konania tak zostala suma vo výške 152,- €.

6. Žalovaný v odpore doručenom súdu prvej inštancie dňa 11.2.2019 uviedol, že zmluva o poskytnutí pôžičky zo dňa 7.4.2014 neobsahuje obligatórne náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. l/, k/ zákona č. 129/2010 Z.z. preto je bezúročná a bez poplatkov. Žalobca v podanom žalobnom návrhu neuviedol, akým spôsobom bola overená bonita klienta. V predžalobnej upomienke zo dňa 30.12.2015, ktorú možno považovať za výzvu v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, právny predchodca žalobca upozorňuje žalovaného, že je v omeškaní so splátkou zročnou dňa 20.10.2015 s tým, že ak žalovaný neuhradí túto splátku do 5.2.2016, dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Keďže žalovaný vyhlásil mimoriadnu splatnosť pôžičky pre omeškanie so splátkou zročnou dňa 20.10.2015, premlčacia doba žalobcom uplatneného nárok na základe zosplatnenia úveru začala plynúť dňa 21.10.2015 a uplynula 20.10.2018. z uvedeného dôvodu žalovaný vzniesol námietku premlčania, pretože žaloba bola doručená súdu až po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Okrem platieb zohľadnených v žalobe žalovaný uhradil ďalšie 3 splátky po 9,91 € spolu vo výške 29,73 €, ktoré neboli zohľadnené.

7. Na základe zisteného skutkového stavu súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ust. § 657, § 658 ods. 1, všetko Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 2, § 11 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úverov a o pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ako aj podľa § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 9, § 565, § 100 ods. 1, § 101, § 103, § 517 ods. 1, 2, všetko Občianskeho zákonníka.

8. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá spotrebiteľská zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie pôžičky vo výške 500,- €.

9. V danom prípade nebolo medzi stranami sporné zosplatnenie úveru zo strany právneho predchodcu žalobcu. Veriteľ musí v zmysle zákona čakať pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru na splatnosť troch po sebe nasledujúcich splátok a zároveň musí uplynúť lehota najmenej 15 dní odo dňa, keď veriteľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, pričom 15-dňová lehota môže najskôr začať plynúť po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením jednej zo splátok. To znamená, že dodávateľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky kedykoľvek, ak sú splnené podmienky uvedené v § 53 ods. 9 OZ. Zmyslom zavedenia tohto ustanovenia bolo poskytnúť spotrebiteľom určitú lehotu na získanie prostriedkov a uhradenie dlžných splátok a zároveň ich ochrániť pred následkom v podobe zosplatnenia zvyšku úveru pre nezaplatenie hoci aj len jednej splátky v zmysle ust. § 565 Občianskeho zákonníka.

10. Súd prvej inštancie sa prioritne sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania. S poukazom na § 103 OZ premlčacia doba začína plynúť odo dňa zročnosti každej jednotlivéj neuhradenej splátky splatnej pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti celého dlhu. Súd je toho názoru, že v konaní nedošlo k premlčaniu žalobného nároku a tento bol uplatnený v rámci plynutia zákonnej 3-ročnej premlčacej doby pre uplatnenie práva. Premlčanie zvyšku dlhu, ktorý bol zosplatnený, nemožno podľa názoru súdu počítať od splatnosti prvej nezaplátenej splátky. Žalobca má oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu pre nesplnenie niektorej splátky, pričom je potrebné považovať za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti ktorej začne plynúť premlčacia doba podľa § 103 veta druhá OZ, splátku zročnú bezprostredne pred zosplatnením. K zosplatneniu úveru totiž nedochádza automaticky zo zákona po tom, ako sa žalovaný dostal do omeškania s platením viac ako troch splátok úveru, ale záleží na veriteľovi, či si toto právo uplatní. Okrem toho Občiansky zákonník pozná iba spočítanie premlčacej doby, resp. jej prerušenie, a teda nie zmenu začiatku jej plynutia v prípade splátok, ktoré sa už stali zročnými. Ako už bolo uvedené vyššie veriteľ môže pristúpiť k zosplatneniu úveru až vtedy, ak sa dlžník dostal do omeškania s uhradením troch splátok. Ak by premlčacia doba mala plynúť od splátky pre ktorú došlo k zosplatneniu úveru (v danom prípade od splátky splatnej 20.10.2015), zároveň by došlo k zmene počiatku plynutia premlčacej doby u splátok splatných v období 11/2015 do 1/2016, u ktorých už začala plynúť premlčacia doba v zmysle § 103 veta prvá OZ.

11. Z hľadiska naplnenia podmienok uvedených v čl. 12 bod 12.4 Zmluvných podmienok, kedy musí veriteľ evidovať omeškanie jednej splátky počas doby dlhšej ako 3 mesiace, tak podľa súdu prvej inštancie zosplatnenie v prejednávanom spore nastalo vo vzťahu k splátke splatnej 20.10.2015, pričom však 3-ročná premlčacia doba ohľadom zvyšku nesplatenej istiny pôžičky začala plynúť až dátumom 20.1.2016. Nakoľko žalobca podal žalobu na súd pred týmto dňom, t.j. 17.12.2018, jeho nárok čo do zvyšku zosplatennej pohľadávky nie je premlčaný.

12. Po zosplatnení pôžičky do podania žaloby žalovaný uhradil sumu vo výške 260,04 €, ktorú je potrebné podľa súdu prvej inštancie započítať na splátku č. 18 splatnú dňa 20.10.2015, splátku č. 19 splatnú dňa 20.11.2015, ako aj splátky č. 19 až 21, t.j. na najskôr splatné splátky splatné pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru podľa zásady priority a zvyšok na zosplatenú istinu.

13. Ďalej súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia poukázal na uznesenie NS SR zo dňa 29.10.2008 sp. zn. 5Cdo/132/2017, podľa ktorého eurokonformný výklad ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona č. 129/2010 Z. z. umožnil dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presne vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivéj splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky.

14. Okresný súd mal za to, že zmluva nie je neplatná pre dôvody uvedené žalovaným. Z kontextu celej zmluvy jasne vyplýva výška pôžičky a celková čiastka, ktorú mal dlžník zaplatiť. Okrem toho sa v zmluve popri výraze „pôžička“ nenachádza slovné spojenie „celková suma pôžičky“.

15. Keďže súd prvej inštancie považoval úver za bezúročný a bezpoplatkov, žalovaný bol povinný vrátiť žalobcovi len sumu poskytnutého spotrebiteľského úveru, t.j. 500,- €, pričom žalovaný mu zaplatil iba sumu 434,97 €. Súd preto zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 65,03 €.

16. Podľa zistenia súdu sadzba úroku z omeškania v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády SR č. 87/1995 Z.z. bola ku dňu 1.3.2016 (t.j. deň nasledujúci po zosplatnení úveru) vo výške 0,05 % p.a. Vzhľadom na žalobcom priznaný nárok súd žalovaného zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 65,03 € od 5.3.2019 do zaplatenia.

17. V rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, rozhodne súd aj bez návrhu o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP). Žalobca mal v konaní úspech v rozsahu 36 % k pôvodnej žalovanej sume [uplatnená suma 181,44 €, priznaná suma 65,03 €] a teda neúspech v rozsahu 64 % (100 - 36), čo zase predstavuje úspech žalovaného. Miera úspechu žalovaného tak činí 28 % (64 - 36). O tomto nároku súd prvej inštancie rozhodol podľa ustanovenia § 256 ods. 1 CSP a § 255 ods.1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. O výške náhrady trov bude v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Proti tomuto rozsudku, a to proti jeho I. výrokovej časti, ktorou súd žalobe čiastočne vyhovel, ako aj proti závislému III. výroku o náhrade trov konania podal žalovaný včas odvolanie v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP, keď za nesprávne právne posúdenie žalovaný považoval, že konajúci súd nevyhodnotil pohľadávku žalobcu s poukazom na ust. § 103 Občianskeho zákonníka za premlčanú v celom rozsahu.

19. V dôvodoch svojho odvolania žalovaný uviedol nasledovné:

„V zmysle § 103 Občianskeho zákonníka: „Ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.“ Keďže žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre omeškanie so splátkou zročnou dňa 20.10.2015, premlčacia doba žalobcom uplatneného nárok na základe zosplatenia úveru začala plynúť dňa 20.10.2015 a uplynula 20.10.2018, z uvedeného dôvodu žalovaný vznáša námietku premlčania, pretože žaloba bola doručená súdu až po uplynutí trojročnej premlčacej doby.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v bode 20 uviedol: „Žalobca má oprávnenie vyhlásiť mimoriadnu splatnosť dlhu pre nesplnenie niektorej splátky, pričom je potrebné považovať za nesplnenú splátku, odo dňa zročnosti ktorej začne plynúť premlčacia doba podľa § 103 veta druhá OZ, splátku

zročnú bezprostredne pred zosplatnením.“ Z dikcie ustanovenia § 103 Občianskeho zákonníka druhá veta však vyplýva, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti neuhradenej splátky, pre ktorú právny predchodca žalobcu vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a teda nie od neuhradenej splátky zročnej bezprostredne pred zosplatnením, Z predžalobnej upomienky jednoznačne vyplýva, že žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti pre omeškanie so splátkou zročnou dňa 20.10.2015.

Z prehľadu platieb a úhrad vyplýva, že žalovaný sa už viackrát omeškal a to konkrétne so splátkou zročnou 20.05.2014, 20.09.2014, 20.03.2015. Okresný súd v bode 20 odôvodnenia uviedol: „Premlčanie zvyšku dlhu, ktorý bol zosplatnený, nemožno podľa názoru súdu počítať od splatnosti prvej nezaplatenéj splátky.“ Prvou nezaplatenou splátkou však nebola neuhradená splátka zročná 20.10.2015. Keďže po viacerých omeškaniach sa žalovaný opätovne v poradí 4. krát omeškal so splátkou zročnou dňa 20.10.2015 a následne aj 20.11.2015 a 20.12.2015, žalobca ho predžalobnou upomienkou vyzval na úhradu neuhradenej splátky zročnej 20.10.2015 s upozornením, že ak nedôjde k úhrade dlžnej sumy, dôjde k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti dlhu.

20. Vyššie uvedený názor podľa žalovaného potvrdzuje aj právny názor R. L., T., ako aj rozhodnutia Krajského súdu Banská Bystrica vo veci 41Co/3/2019, Krajského súdu Žilina vo veci 11Co/13/2019, Krajského súdu Trenčín vo veci 6Co/44/2018 a Krajského súdu Trnava 23Co/35/2015“.

21. Na základe vyššie uvedeného preto žalovaný navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu tak, že žalobný návrh zamietne v celom rozsahu a prizná žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

22. Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadril.

23. Krajský súd ako súd funkčne príslušný (§ 34 CSP) vec preskúmal v rozsahu určenom § 380 ods. 1, 2 CSP, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1, 2 CSP v jeho napadnutej časti ako vecne správny v plnom rozsah potvrdil. Predmetom odvolacieho prieskumu nebol výrok rozsudku, ktorým tento žalobu čiastočne zamietol, nakoľko tento nebol napadnutý odvolaním žiadnou z procesných strán a preto nadobudol právoplatnosť.

24. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25. Odvolací súd preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie a pretože je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný pri posudzovaní veci za zaoberal námietkami uvedenými v odvolaní a ex offio z hľadiska, či v konaní došlo k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci aj procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozhodnutia (§ 380 ods. 2 CSP). Súd prvej inštancie v súlade s vyjadrením strán dospel k správny skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenia právneho predpisu a vec správne právne posúdil.

26. Na potvrdenie správnosti prvoinštančného rozhodnutia a k odvolacím námietkam odvolací súd uvádza nasledovné.

27. Podľa ust. § 52 ods.1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

28. Podľa § 53 ods.9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so

zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

29. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

30. Podľa § 100 ods.1 a ods. 2 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

31. Podľa § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

32. Podľa § 103 OZ, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

33. Podľa § 54a OZ, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

34. Podľa § 879 v) OZ, konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.

35. Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že medzi stranami sporu bola uzavretá úverová zmluva, na základe ktorej bol zo strany právneho predchodcu žalobcu poskytnutý žalovanému spotrebiteľský úver a žalovaný sa zaviazal splácať predmetný úver v pravidelných mesačných splátkach. Následne v danom prípade došlo zo strany právneho predchodcu žalobcu k zosplateniu spotrebiteľského úveru ku dňu 19.2.2016, o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 28.2.2016. Podľa názoru žalovaného, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre omeškanie so splátkou zročnou dňa 20.10.2015 premlčacia doba žalobcom uplatneného nároku na základe zosplatenia úveru začala plynúť dňa 20.10.2015 a uplynula 20.10.2018 a z uvedeného dôvodu mal žalovaný za to, že nárok žalobcu je premlčaný, nakoľko uplynula 3-ročná premlčacia doba.

36. Tento názor žalovaného však nie je správny, nakoľko súd prvej inštancie vo veci správne aplikoval premlčaciu lehotu podľa Občianskeho zákonníka a správne zohľadnil premlčanie žalobcom uplatneného nároku. Splnenie dlhu možno dohodnúť aj v splátkach. Ak sa tak stane, veriteľ môže od dlžníka žiadať len splnenie príslušnej splátky, ktorá sa stane splatnou, resp. zročnou, podľa dohody účastníkov, alebo na základe rozhodnutia súdu, či uznania práva. Každá zo splátok predstavuje samostatné plnenie, pretože pre každú z nich 3-ročná premlčacia doba podľa ust. § 101 Občianskeho zákonníka plynie samostatne, a to s každej jednotlivej neuhradenej splátky splatnej pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti celého dlhu.

37. K zosplateniu dlhu odvolací súd uvádza, že osobitná úprava - zosplatenie úveru spotrebiteľských vzťahov bola zavedená do právnej úpravy zákonom č. 379/2008 Z. z. s účinnosťou od 1.11.2008, pôvodne ods. 8 § 53 Občianskeho zákonníka. Cieľom tejto osobitnej úpravy možnosti zosplatenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch bolo zamedzenie zneužívania a sprísnenie podmienky predčasného zosplatenia úveru v spotrebiteľských vzťahoch. Vzhľadom na to, že všeobecná úprava zosplatenia dlhu podľa § 565 Občianskeho zákonníka umožňovala veriteľovi vyhlásiť predčasnú splatnosť prakticky okamžite od vzniku oneskorenia s úhradou splátky, dochádzalo k častému zneužívaniu tohto práva veriteľa. Úprava § 53 ods. 9 (pôvodne ods. 8) Občianskeho zákonníka, teda sprísnila počiatok lehoty oprávňujúcej veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru tak, že najskôr mohol veriteľ pristúpiť k zosplateniu úveru uplynutím 3 mesiacov od omeškania konkrétnej splátky za kumulatívneho splnenia existencie upozornenia o možnosti zosplatiť úver 15 dní pred uplatnením tohto práva. V zmysle tejto právnej úpravy bolo teda sprísniť podmienky možnosti zosplatenia úveru tak, že predpokladom

zosplatnenia úveru podľa § 565 je splnenie lehôt a postupom podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Žiadna právna úprava Občianskeho zákonníka neobsahuje ustanovenie, že v spotrebiteľských vzťahoch sa neaplikuje druhá veta § 565 Občianskeho zákonníka obmedzujúce právo veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť dlhu len do splatnosti najbližšej splátky.

38. Pokiaľ by tomu bolo výsledkom by bol právny stav, ktorý by sprísnil podmienky počiatku lehoty oprávňujúcej veriteľa vyhlásiť predčasnú splatnosť v zmysle § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, avšak na druhej strane by došlo k uvoľneniu týchto podmienok tým, že veriteľ by nebol obmedzený lehotou do kedy má toto právo zrealizovať. Takýto výklad by nesmeroval k zvýšeniu právnej istoty na strane spotrebiteľa, ktorý by neuhradením čo i len jednej splátky úveru bol vystavený možnosti (za predpokladu upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka), že kedykoľvek v budúcnosti (nie len do splatnosti najbližšej splátky) veriteľ využije svoje právo a vyhlási predčasnú splatnosť úveru. Odvolací súd je toho názoru, že takáto aplikácia a výklad práva na predčasnú splatnosť úveru je neprijateľná.

39. Pokiaľ by teda bolo pravdivé tvrdenie žalovaného uvádzané v odvolaní, a to, že tento sa viackrát omeškal, a to konkrétne so splátkami zročnými 20.5.2014, 20.9.2014, 20.3.2015, 20.10.2015, 20.10.2015 a následne aj 20.11.2015 a 20.12.2015, mohol žaloba vyhlásiť predčasnú splatnosť len do splatnosti najbližšej splátky, ktorá sa stala zročnou po uplynutí 3 mesiacov od splatnosti prvej neuhradenej splátky, t.j. splátky dňa 20.5.2014, kde odvolací súd je vzhľadom na povahu a charakter celkovej právnej úpravy zosplatnenia úveru toho názoru, že aj pri spotrebiteľských úveroch je spotrebiteľ povinný uplatniť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle obmedzení § 565 druhá veta Občianskeho zákonníka najneskôr do splatnosti najbližšej splátky úveru. Ak toto právo nevyužije, jeho právo na predčasné zosplatnenie úveru zaniká a dlžník je povinný uhrádzať individuálne splátky úveru, pričom zosplatením úveru účinným spôsobom nedôjde.

40. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na závery občiansko-právneho kolégia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 20.3.2019, na ktorom došlo k zjednoteniu pri výklade použitia práva veriteľa na vyhlásenie predčasnej splatnosti tak, že toto jeho právo je časovo obmedzené do splatnosti najbližšej budúcej splátky. Je pravdou, že ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka komplikuje účinky takéhoto obmedzenia vykonania o predčasnej splatnosti úveru podľa druhej vety § 565 Občianskeho zákonníka. V tomto prípade je potrebné pristúpiť k výkladu, že veriteľovi patrí právo na predčasné zosplatnenie úveru do najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou prvej omeškanej splátky za predpokladu, že je zároveň dlžník upozornený v lehote podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka na existenciu dlhu a na možnosť vykonania predčasného zosplatnenia úveru. Znamená to v konkrétnom prípade, že pokiaľ by žalovaný bol v omeškaní s úhradou splátky splatnej ku dňu 20.5.2014, v prípade upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a uplynutia 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky, t.j. ku dňu 20.8.2014 mohol veriteľ uplatniť právo na predčasné zosplatnenie úveru ku dňu 20.8.2014. Pokiaľ toto právo nerealizoval, nemôže dôjsť k účinnému zosplateniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátky platnej ku dňu 20.5.2014. Teda k zosplateniu úveru, ak je pravdivé tvrdenie žalovaného v odvolaní, nedošlo a žalovaný bol povinný uhrádzať individuálne splátky úveru.

41. Preto je správne tvrdenie žalovaného o jeho omeškaní s úhradou pohľadávky žalobcu, nie je možné konštatovať splnenie podmienok na zosplatnenie úveru z dôvodu absencie predpokladov podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka v spojení s druhou vetou § 565 Občianskeho zákonníka a keďže žalovaný dodatočne uhradil (po zosplatení úveru) sumu 260,04 eur, túto sumu je potrebné pripočítať na splátky úveru najskôr splatné, pričom najbližšia nezaplatená splátka je splátka po splátke 20.11.2015, t.j. splátka splatná 20.12.2015 a keďže žaloba bola doručená súdu prvej inštancie dňa 18.12.2018 za aplikácie všeobecnej 3-ročnej premlčacej lehoty je potrebné konštatovať, že nárok žalobcu nie je ani z časti premlčaný, a preto súd prvej inštancie rozhodol vecne správne.

42. O trovách odvolacieho konania sporových strán bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaný vzhľadom na výsledok odvolacieho konania nemá právo na náhradu trov konania v odvolacom konaní, keď toto právo prináleží žalobcovi, ktorý bol v odvolacom konaní plne úspešný s tým, že o samotnej výške náhrady trov konania v súlade s ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie cestou súdneho úradníka.

43. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).